

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12C/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119207492
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7119207492.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobkyne: A. A., nar. X. X. XXXX, bytom B. XX, B., proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., so sídlom Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, IČO: 36 022 047, o náhradu škody vo výške 453 409,72 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

Konanie o zaplatenie sumy 24 035,- EUR **z a s t a v u j e .**

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 1. 7. 2019 domáhala proti žalovanému náhrady škody vo výške 453 409,72 EUR s 5 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 14. 6. 2019 do zaplatenia a náhrady trovy konania. Žalobu odôvodnila tak, že náhradu škody si uplatňuje na základe zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, keďže pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodohospodárskej nádrže Starina a stali sa pre ňu nedostupné na poľnohospodárske využitie od roku 1985, i keď je ich vlastníčkou. V katastrálnom území C. vlastní 44 763 m², za ktoré požaduje finančné odškodnenie vo vyčíslenej výške. K žalobe pripojila technicko-geodetickú dokumentáciu, vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa vodnej nádrže Starina a grafickú identifikáciu.

2. Uznesením zo dňa 1. 10. 2019 č. k. 12C/20/2019-14 súd vyzval žalobkyňu, aby v lehote 10 dní odstránila vady žaloby doručenej súdu dňa 1. 7. 2019 podľa § 129 ods. 1 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP").

3. V podaní zo dňa 18. 11. 2019 žalobkyňa odstránila vady žaloby tak, že uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Snina, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XX, okres D., obec D., katastrálne územie C., ktoré opísala v podaní, pričom vlastní spoluvlastnícke podiely na uvedených nehnuteľnostiach o celkovej výmere 49 667 m². Z grafickej identifikácie a vyznačenia hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. 243-2016-ID zo dňa 1. 4. 2019 vyplýva, že všetky parcely registra E-KN evidované na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodárenskej nádrže Starina. Parcely registra E-KN č. 1171, 735 a 732 síce nezasahujú do OP II. stupňa VN Starina, avšak tieto parcely sú

nevyužitelné, pretože jediný prístup k týmto parcelám je cez parcely, ktoré sa v OP II. stupňa VN Starina nachádzajú. Prevádzkovateľom vodárenskej nádrže Starina je žalovaný. Ako spoluvlastník uvedených nehnuteľností je obmedzená v užívaní pozemkov nachádzajúcich v ochrannom pásme II. stupňa Starina. Uvedenú skutočnosť preukazuje rozhodnutie č. ŽP-577/91-Mi zo dňa 17. 1. 1992 v časti

D Poľnohospodárska činnosť, bod 27. Zároveň túto skutočnosť potvrdil aj žalovaný listom zo dňa 21. 7. 2008 označeným ako určenie ochranných pásiem vodnej nádrže v katastrálnom území obce C.. Pred výstavbou vodnej nádrže Starina žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia predmetné pozemky riadne užívali a obhospodarovali až do roku 1985, kedy im výstavba vodnej nádrže Starina akékoľvek ďalšie užívanie pozemkov v spoluvlastníctve žalobkyne znemožnila. Výstavba VN Starina prebiehala v rokoch 1981 až 1988. Znaleckým posudkom vypracovaným E. F. dňa 24. 11. 1997 v Snine bola hodnota pozemkov ocenená na 80 889,- Sk za hektár, t. j. 2 685,02 EUR za hektár. Pri výpočte majetkovej ujmy vychádzala žalobkyňa z tohto ocenenia znalcom, avšak pretože sa jedná iba o orientačné ocenenie, navrhla vykonať znalecké dokazovanie. Žalobkyňa má za to, že jej úplným obmedzením užívania pozemkov vzniká majetková ujma vo výške 13 335,58 EUR ročne. Vzhľadom na uvedené dôvody sa žalobkyňa domáhala náhrady majetkovej ujmy vo výške 453 409,72 EUR s príslušenstvom od roku 1985, t. j. odkedy bola žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia obmedzení v užívaní pozemkov.

4. Žalobkyňa k podaniu pripojila informatívne výpisy z listov vlastníctva, rozhodnutie č. ŽP-577/91-Mi zo dňa 17. 1. 1992, grafickú identifikáciu a vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. 243-2016-ID zo dňa 1. 4. 2019, určenie ochranných pásiem vodohospodárskej nádrže v katastrálnom území obce C., znalecký posudok zo dňa 24. 11. 1997.

5. Žalovaný v rámci svojej obrany vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 4. 3. 2020 žiadal, aby súd konanie zastavil v dôsledku absencie procesných podmienok konania, resp. žalobu zamietol. Dňa 16. 11. 2005 podala žalobkyňa na Okresný súd Košice I žalobu proti žalovanému o vyporiadanie majetkovej ujmy na pozemkoch v katastrálnom území C.. V uvedenej žalobe žalobkyňa uviedla, že vlastní pozemky v katastrálnom území C., ktoré od roku 1983 nemohla užívať na poľnohospodárske účely z dôvodu vybudovania vodnej nádrže Starina. Žalobkyňa sa domáhala zaplata sumy 90 622,39 EUR titulom finančného odškodnenia na pozemkoch, ktorých je spoluvlastníčkou, nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., ako aj ročného odškodnenia vo výške 4 119,20 EUR od roku 2006. Predmetné konanie bolo vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 8. 10. 2009 žalobu v časti 19 916,35 EUR zamietol a konanie v časti 70 706,03 EUR zastavil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 7. 2011. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa v konaní nepreukázala základné predpoklady a skutočnosti nevyhnutné pre priznanie majetkovej ujmy podľa zákona č. 364/2004 Z. z. (§ 32 ods. 6), čím neuniesla dôkaznú povinnosť, z ktorého dôvodu súd žalobu zamietol. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci svojou povahou patrí k procesným podmienkam a jej zistenie v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Odhliadnuc od vyššie uvedenej argumentácie žalobkyňa vo svojej žalobe žaluje subjekt, ktorý nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, ktorého organizačnou zložkou je odštepny závod Košice, je výkonným správcom vodárenskej nádrže Starina, t. zn. že nie je žiadnym zo subjektov, s ktorým zákon o vodách spája zodpovednosť na náhradu majetkovej ujmy. Nie je ani vlastníkom alebo stavebníkom vodnej stavby. Žalobkyňa vo svojom návrhu uviedla, že žalovaný je prevádzkovateľom vodárenskej nádrže Starina. Skutočným investorom výstavby vodnej stavby Starina bola Vodohospodárska výstavba š. p., Bratislava a vlastníkom je Slovenská republika. Žalovaný je subjektom, ktorý sleduje dodržiavanie povinností a obmedzení uložených v ochrannom pásme vodárenskej nádrže a spravovaných vodných tokoch, z ktorého dôvodu nemôže byť daná jeho povinnosť na úhradu majetkovej ujmy. Obmedzenie vlastníckeho práva v pásmach hygienickej ochrany vodárenskej nádrže sa uskutočnilo vo verejnom záujme, preto náhradu majetkovej ujmy, pokiaľ sa táto podľa právnych predpisov preukáže, by mal v mene štátu poskytnúť príslušný ústredný orgán štátnej správy. Z uvedených dôvodov vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitímácie. Ďalej žalovaný uplatnil námietku premičania, keďže žalobkyňa sa žalobou domáha náhrady majetkovej ujmy od roku 1985, od kedy bola žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia obmedzení v užívaní pozemkov.

6. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 7. 4. 2020 uviedla, že námietka prekážky právoplatne rozsúdenej veci je bezpredmetná, lebo účastníkom konania v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005 bol Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepny závod Košice a nie žalovaný. Žalovaný je zaradený medzi strategicky dôležité štátne podniky s upraveným spôsobom hospodárenia, pretože má v správe i majetok, ktorý podľa Ústavy SR (čl. 4) je vo výhradnom vlastníctve štátu. Žalovaný je subjekt, ktorý zabezpečuje dodávku vody z vodných

tokov a z nádrží, vrátane jej využitia na výrobu elektrickej energie, t. j. žalovaný odoberá vodu z vodnej nádrže. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný je vo veci pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný od začiatku, t. j. odo dňa kedy žalobkyňa požiadala náhradu majetkovej ujmy, komunikuje so žalobkyňou ako subjekt povinný na vyplatenie nároku na náhradu ujmy. Ani raz vo vzájomnej komunikácii žalovaný nenamietal skutočnosť, žeby nebol povinným subjektom na vyplácanie škody.

7. Žalobkyňa v priebehu konania navrhla, aby súd pripustil do konania na strane žalovaného v 2. rade ďalší subjekt – Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, Bratislava.

8. Uznesením zo dňa 5. 5. 2020 č. k. 12C/20/2019-153 súd rozhodol tak, že nepripustil, aby do konania pristúpil ako žalovaný v 2. rade Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom životného prostredia SR, lebo podaním zo dňa 21. 4. 2020 zobrala žalobkyňa tento svoj návrh späť.

9. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 14. 9. 2021 uviedla, že je to takmer 36 rokov, čo svoje pozemky nemôže užívať ani obhospodarovať, lebo sa nachádzajú v ochrannom pásme. Požiadala žalovaného o náhradné pozemky v Košiciach, avšak jej nebolo vyhovené. So žalovaným sa niekoľkokrát pokúsila o dohodu, avšak bezpredmetne.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 25C/158/2005 súd zistil, že dňa 16. 11. 2005 sa žalobkyňa domáhala náhrady majetkovej ujmy na pozemkoch v katastrálnom území C. vo výške 2 730 090,- Sk (90 622,39 EUR), od roku 1983 do roku 2005. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 8. 10. 2009 č. k. 25C/158/2005-138 právoplatne žalobu v časti o zaplatenie 24 035,55 EUR zamietol a konanie v časti o zaplatenie 70 706,03 EUR zastavil pre späťvzatie žaloby. Súd žalobu zamietol, lebo žalobkyňa pri preukázaní svojich tvrdení neunesla dôkazné bremeno, pretože okrem toho, že uviedla, že nehnuteľnosti, ktorých je spoluvlastníčkou a za ktoré požaduje finančné odškodnenie, sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa – vodárenská nádrž Starina, nevedela identifikovať svoje pozemky, kde sa nachádzajú a ktoré z nich, v akej výmere prípadne užíva žalovaný titulom zriadenia vodnej nádrže Starina. Nesplnila si ani ďalšie nevyhnutné podmienky stanovené Nariadením vlády SR č. 438/2005 Z. z. Žalobkyňa nepreukázala základný predpoklad stanovený v § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, a to, že je preukázateľne obmedzená v užívaní pozemkov ani to, že práve jej pozemky užíva žalovaný. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 16. 6. 2011 č. k. 1Co/157/2015-185 potvrdil rozsudok s tým, že odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že podmienky pre priznanie náhrady majetkovej ujmy podľa § 32 ods. 6 vodného zákona splnené neboli. Táto náhrada patrí v primeranom a preukázateľnom rozsahu za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Najvyšší súd uznesením zo dňa 27. 9. 2012 č. k. 2Cdo/142/2012-235 dovolanie žalobkyne zamietol.

11. Súd právne posúdil vec nasledovne:

12. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

13. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších právnych predpisov podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

14. Podľa § 5 ods. 2 citovaného zákona podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov. Štát nezodpovedá za záväzky podniku, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

16. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offa. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania.

17. Podľa § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť

(ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

18. Ako vyplynulo z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice bol stranou sporu v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005. Žalobkyňa v tomto konaní označila ako žalovaného Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, organizačná zložka podniku: Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice. V oboch konaniach je stranou sporu Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, konajúci prostredníctvom odštepného závodu Košice, Ďumbierska 14, Košice a keďže súd v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/158/2005 rozhodol o žalobe tak, že žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 24 035,- EUR, vznikla tu prekážka právoplatne rozhodnutej veci, preto súd zastavil konanie o zaplatenie sumy 24 035,- EUR pre prekážku res iudicata (§ 230 CSP) podľa § 161 ods. 2 CSP.

19. Predmetom konania zostala suma 429 374,72 EUR s príslušenstvom.

20. Podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších platných právnych predpisov za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, prípadne dlhšie obdobie alebo dohody o jednorazovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pri určovaní výšky majetkovej ujmy dohodou alebo znaleckým posudkom sa musí táto náhrada vlastníkovi poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov znížiť o podiel nákladov, ktoré súvisia s obhospodarovaním týchto pozemkov podľa § 30 ods. 2 a 3. Pozemky v ochrannom pásme I. stupňa možno vo verejnom záujme vyvlastniť.

21. Podľa § 32 ods. 8 citovaného zákona v sporoch o úhradu majetkovej ujmy a o znášaní nákladov spojených s technickými úpravami rozhoduje súd.

22. Podľa § 59 ods. 1 písm. a) citovaného zákona Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej vodnej správy a vodného hospodárstva vykonáva štátnu vodnú správu podľa tohto zákona a riadi jej výkon.

23. Podľa § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších zmien a doplnkov spoločnou nehnuteľnosťou na účely tohto zákona sa rozumie jedna nehnuteľná vec, ktorá môže pozostávať z viacerých pozemkov a na ktorú sa vzťahovali osobitné predpisy. Podielové spoluvlastníctvo spoločnej nehnuteľnosti možno zrušiť a vyporiadať podľa osobitného predpisu. Spoločnou nehnuteľnosťou nie je stavba. Od pozemku alebo pozemkov patriacich do spoločnej nehnuteľnosti možno na základe rozhodnutia spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti na zhromaždení oddeliť novovytvorený pozemok (ďalej len "oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti"). Oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti prestáva byť spoločnou nehnuteľnosťou dňom zápisu v katastri nehnuteľností. Oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti sa stáva spoločne obhospodarovanou nehnuteľnosťou, ak jej vlastníci nerozhodnú inak. Vznik nového pozemku patriaceho do spoločnej nehnuteľnosti nie je oddelením časti spoločnej nehnuteľnosti.

24. Podľa § 12 ods. 1, 2, 4 citovaného zákona členmi spoločenstva podľa § 2 ods. 1 písm. d) sú všetci vlastníci spoločne obhospodarovaných nehnuteľností. Členmi spoločenstva podľa § 2 ods. 1 písm. d) sa môžu stať aj vlastníci spoločnej nehnuteľnosti. (2) Vlastník spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti podľa odseku 1 zveruje túto nehnuteľnosť spoločenstvu na účely spoločného obhospodarovania a užívania na účely podľa § 19, pričom spoločná nehnuteľnosť ani spoluvlastníctvo nehnuteľnosti nevzniká. Spoločenstvo užíva podiely na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti, ktorá nie je spoločnou nehnuteľnosťou a ktoré spravuje alebo s ktorými nakladá fond alebo správca, na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej s fondom alebo správcom na dobu spoločného obhospodarovania. Ak vlastník spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti prenajme spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť, fond alebo správca prenajíma podiely na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti, ktoré spravuje

alebo s ktorými nakladá, za rovnakých podmienok nájomcovi, ktorému vlastník prenajal spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť. (4) Členstvo v spoločenstve podľa § 2 ods. 1 písm. d) vzniká a zaniká prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti alebo podľa odseku 3. Nadobúdateľ vlastníckeho práva k spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti sa prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva stáva členom spoločenstva a vstupuje do práv a povinností člena spoločenstva v rozsahu nadobúdanej nehnuteľnosti.

25. Podľa skutkového vymedzenia žaloby žalobkyňa sa domáhala náhrady majetkovej ujmy podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, ktorého organizačnou zložkou je odštepny závod Košice, je výkonným správcom vodárenskej nádrže Starina a nie je žiadnym zo subjektov, s ktorým zákon o vodách spája zodpovednosť za náhradu majetkovej ujmy podľa § 32 ods. 6. Žalovaný nie je vlastníkom ani stavebníkom vodnej stavby. Skutočným investorom výstavby vodnej stavby Starina je Slovenská republika zastúpená príslušným ústredným orgánom štátnej správy (§ 59 ods. 1 písm. a/ zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách). Vymedzenie vlastníckeho práva v pásmach hygienickej ochrany vodárenskej nádrže sa uskutočnilo vo verejnom záujme, preto náhradu majetkovej ujmy v prípade úspechu má poskytnúť príslušný ústredný orgán štátnej správy. Žalovaný, ktorého žalobkyňa označila v žalobe, nie je v spore pasívne legitimovaný, pričom povinnosť preukázať, že nositeľom, t. j. subjektom zodpovednostného vzťahu je žalovaný a že zodpovedá za majetkovú ujmu podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z., mala žalobkyňa.

26. Navyiac, časť nehnuteľností, za ktoré žalobkyňa požaduje majetkovú náhradu, tvoria tzv. spoločnú nehnuteľnosť podľa § 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších právnych predpisov. Spoločná nehnuteľnosť fyzicky pozostáva z viacerých pozemkov, rôznych druhov pozemkov, avšak ide o jednu nehnuteľnú vec, ktorú nie je možné rozdeliť na viac nehnuteľných vecí. Nie je preto možné, aby jednotlivé parcely, pozemky boli samostatnými predmetmi občiansko-právnych vzťahov. Pozemky, ktoré tvoria spoločnú nehnuteľnosť, žalobkyňa nemôže samostatne užívať a ani obhospodarovať a preto si ani nemôže uplatňovať náhradu majetkovej ujmy mimo pozemkového spoločenstva, lebo časť pozemkov, za ktoré si žalobkyňa uplatňuje náhradu, je v podielovom spoluvlastníctve viacerých subjektov. Zo zákona č. 97/2013 Z. z. vyplýva, že prílohou žiadosti musí byť písomné splnomocnenie ostatných spoluvlastníkov nehnuteľnosti pre osobu, ktorá je oprávnená na uplatnenie nároku na finančnú náhradu, teda majetkovú náhradu pri podielovom spoluvlastníctve môžu uplatňovať len všetci spoluvlastníci jednou žiadosťou, nie žiadosťami čiastkovými a uplatniť majetkovú náhradu je možné len vo vzťahu k celému pozemku, nie k celkovej jeho výmere. O hospodárení so spoločnou vecou rozhodnú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov (§ 3 zákona č. 97/2013 Z. z., § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa nie je aktívne legitimovanou osobou oprávnenou na uplatnenie nároku, ale aktívne legitimovanou oprávnenou osobou na uplatnenie nároku je pozemkové spoločenstvo.

27. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu a v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, inak žalobu zamietne.

28. Žalobkyňa v žalobe nesprávne označila strany sporu.

29. Na základe uvedených dôvodov a citovaných zákonných ustanovení, pre nedostatok aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu, súd žalobu zamietol.

30. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 14. 9. 2021 uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v žalobou vyčíslenej výške podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov.

31. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

32. Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

33. Podľa § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

34. Podľa § 9 ods. 1, 2 citovaného zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. (2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

35. Podľa právneho názoru súdu, pre vznik práva na náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť kumulatívne splnené tri predpoklady, existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobkyňa v danej veci nepreukázala splnenie týchto predpokladov. Nezákonnosť rozhodnutia žalobkyňa videla vo vydaní uznesenia Rady ONV v Humennom zo dňa 24. 8. 1973, Správe o sanačných opatreniach súvisiacich s výstavbou vodárenskej nádrže Starina a štúdiu využívania pozemkov a povodní vodárenskej nádrže a vydaní rozhodnutia Okresného úradu Snina, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 28. 1. 2002 č.j. OPPaLH – 2001/71059-09. Nesprávny úradný postup žalobkyňa videla v tom, že obec bola nezákonne vysídlená, keďže sa nachádza 8 km od vodnej nádrže Starina. Bola nútená dom zbúrať a ešte za to aj zaplatiť. Ľudia sa museli vystaňovať a bývali na rôznych možných miestach.

36. Nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu alebo nesprávnemu úradnému postupu pri výkone verejnej moci nevzniká automaticky. Žalobca, ktorý sa náhrady nemajetkovej ujmy domáha, musí uniesť jednak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno, že mu nemajetková ujma vznikla a že na jej uspokojenie nie je postačujúcim zadostučinením konštatovanie porušenia práva. Základné kritériá pre určenie výšky ujmy v peniazoch sú uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. – osoba poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Náhrada škody má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v majetkovej sfére dotknutej osoby, pričom je podstatné, v akom rozsahu bola znížená česť, dôstojnosť a postavenie fyzickej osoby, resp. dobré meno a povest' právnickej osoby. Žalobkyňa v danej veci neoznačila a už vôbec nepreukázala, že v prípade existencie ňou tvrdeného nároku by vznikli následky takej intenzity, ktorá by zakladala jej právo na priznanie požadovanej peňažnej náhrady. Zadostučinenie v peniazoch má pritom byť prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá

predstavovať prostriedok slúžiaci na obohatenie sa. Neboli teda splnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže žalobkyňa ani nepreukazovala výšku nemajetkovej ujmy z hľadiska kritérií vyplývajúcich z § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.

37. Žalobkyňa nepreukázala splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a preto jej požadovanú náhradu škody v peniazoch nemožno priznať.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy konania nevznikli a neúspešná žalobkyňa na ich náhradu nemá právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o Ź n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, **m ô Ź e** žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.